

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 6. Consilia humana evertuntur a divinis. Ex Vet. Novo. Patribus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

veritate, quæ se ingerit, per utrasque scilicet oculorum, auriumque fenestras. Sic nimirum, sic in Jordane supra caput Domini & columba apparuit, & vox insonuit. Sic & in monte, quando transfiguratus est coram Discipulis, & claritas visa est, & vox Patris nihilominus audita. S. Bern. l. 1. de convers. S. Pauli.

De cætero Patrum Spiritualium consiliis haud secus, quam Majestatis divinæ præceptis; acquiescendum in omnibus esse memento. Hoc fac, & veniet super te benedictio. S. Bern. ep. 351.

Si gyras, ubi meliores vestes invenias; quomodo non oportet circuire omnes Doctores, & inquirere, ubi sincerâ veritas Christi veniatur; & veriorum eligere, plusquam vestimentum. Auth. Imp. op. hom. 44. in Matth. 23.

§. V.

Arguitur, & luit, aliena negligens Consilia.

A Radii, 1. Paral. 1. 16. Deponentes consilium interpretantur. Hi sunt, qui audire penitus nolunt, sibi omnes sufficientias adscribentes. Et sepe nonnulli reperti sunt, atque reperiuntur, qui se cognoscunt, indigere consilio; & insufficientiam arguunt, quæ premuntur. Sed quia penitus reputari inter homines volunt, consilium non petendo deponunt; nè inferiores his, quos consulunt, esse videantur. Sim. de Cass. l. 15. de just. Chr. c. 13.

Inventa sponsa à vigilibus primò contrà eam nihil durè egerunt. Cant. 3. 3. Secundà vice Cant. 5. palliò nudant, & vulnerant. S. Ambr. in Pl. 118. ideo, ait, custodes blandè eam prior locò habuisse; quia illos super sponsò consuluit: Num, quem diligit anima mea, v. distis? Cum verò deinde nihil ab eis quaereret, durius eam acceperunt. Vigiles sunt homines docti, & pii: pallium insigne est sapientiæ: perdit, cum non consulit; servat, cum consilium petit. Nam ille verè sapiens, qui alios consulit; à Sapientia alienus, qui aliorum sententias spernit. Pinna supra cita.

Sapientes in oculis. Il. 5. 21. suis sunt, qui in his, quæ cupiunt, sive agunt, non iudicium veritatis, non sententiam aliorum rectè viventium; sed propriam regulationem attendunt; & usque adeò sibi placentes, & consentanei sibi sunt, ut in nullo eis contradici posse videantur. Sim. de Cass. l. 2. c. 1.

Cogitabas intrà se dicens. Luc. 12. 17. Stultus hic meritas suæ avaritiæ poenas dedit. Vis causam? nullam, præter seipsum in consilium vocavit. Si alios consulisset, forsitan de elemosyna danda consulissent, quæ & se à morte eriperet, & divitias cumularet. Pinna in Eccl. 6. Ethol. 73.

Quid faciam? Luc. 12. 17. Cur solum secum loquitur? cur in consilium non vocat amicos? S. Basil. hom. 6. ex teipso captas consilium? planè imprudenti uteris consilio. Prov. 3.

7. nè sis sapiens apud remetipsum.

Sylv. hic q. 3.

Polyanib. Sacr. Tom. I.

§. VI.

Consilia humana evertuntur à Divinis.

Ex Veteri.

Vendiderunt eum Ismaelitis. Gen. 27. 28. Pensemus, quomodo sapientes in ipsa sua astutia vis divina comprehendat. Ideò ab eis venditus fuerat Joseph, nè adoraretur; sed ideò est adoratus, quia venditus. Astute enim aliquid agere ausi sunt, ut Dei consilium mutaretur; sed divinò iudicio, quod declinare conati sunt, renitendò servierunt. Sic divinum consilium, dum derivatur, impletur; sic humana sapientia, dum relucatur, comprehenditur. S. Greg. l. 6. mor. c. 12.

Voluit Dominus Hebræos multiplicari; Pharaonem autem voluit eos deleri. Ex. 2. Uter ergo inter hos prevaluit? certè Domini voluntas ita promovit, ut Pharaon, longè aliud agens, adjuverit potius voluntatem Dei tyrannide suâ, quam impediverit. Ut rumpantur tibi illa Pharaon, dum in tua aula nutrire, & educare cogaris eum, qui salvaturus est eos, quos tu persequeris, & te dignâ mortè puniturus. L. poman. hic.

Et clangor victoriæ &c. Num. 23. 21. Vide, quam DEUS dissipet consilia impiorum, eaque in ipsorum caput retorqueat; idque per ipsosmet, quos ad suam impietatem pertrahere sunt conati. Ità nutu Dei Balaam sollicitatus à Balac ad infidelitatem, eidem infidus, & adversarius fit; & contra eum pro hostibus vaticinatus est victoriam. Corn. hic.

Ipsi preparantur cogitationes. 1. Reg. 2. 3. Hebr. ponderantur, mensurantur, & vanculantur. q. d. DEUS mensurat cogitationes nostras; an scilicet nimis parvæ, vel magnæ; aquæ, vel iniquæ; sapientes, vel stultæ, sint; ut sciat, cujus cogitationes, quando, vel quomodo explere debeat. Prov. 16. 2. Omnes via hominis patent oculis ejus, spirituum ponderator est Dominus. Alii sic explicant: ipsi preparantur cogitationes, sicut materia preparatur artificio; ut ex illa faciat id, quod ipse voluerit. Sic cogitationes fratrum de Joseph vendendo convertit in Josephi bonum. Corn. hic.

Porro faber ferrarius &c. 1. Reg. 13. 19. Verùm DEUS eludit cautionem, & prudentiam, Philisthinorum; dum per Samuelem Hebræis dedit victoriam sine ferrò, & armis ferreis. Unde S. Greg. armat ab inermibus victi sunt: ut totum, quod vincitur, omnipotentis Dei laudibus tribuatur. Corn. hic.

Sic loquimini ad David &c. 1. Reg. 18. 25. &c. De consilio Saul loquens, qui David suam uxorem sponndit; dummodo David centum occideret Philisthæos. Quorsum hoc consilium? Rectè Lyr. malitiosè cogitabat: ut, ad consequendum hoc matrimonium, David audacius se periculis exponeret; & sic periret. David autem ducentos interfecit. *Et celebre,* ait textus v. 30. *Fatum est nomen ejus nimis.* S. Greg. l. 6. mor. c. 12. Saul supernâ providentiâ in sapientiæ suæ consilio est deprehensus. Quia vane succrescentis militis vitam se extinguere credidit, virtutis ejus gloriam inde cumulavit. Mendoza. in 1. Reg. 3.

Xx

Notz

Non est in hominis potestate consilium tuum. Tob. 3. 20. Itaque frustra filios vestros absconditis parentes; frustra in terras peregrinas mititis; ut DEO subducatis. Frustra æmulos vestros; & aulæ! dolò, ferro, venenò, petitis; si illis divina Providentia regnum præparavit. Stengel. t. 1. de jud. div. c. 29.

Qui apprehendit sapientes in astutia eorum, & consilium pravorum dissipat. Job. 5. 13.

Non est sapientia, non est prudentia, non est consilium, contra Dominum. Prov. 21. 30. Hem consilium! decernitur Christi mors, nè Romani Jerosolymæ dominantur. Et ecce Romani Jerosolymæ imperant, quia Christum occidere decreverunt est. Segneri ferm. 33. die Ven. D. Pass.

Jonas a mari, à cæto voratus, c. 2. 11. & c. 3. 1. vividò bellæ ventre sepultus, adhuc ad mandatum sibi portum vadit. Quidquid in contrarium moliaris, resistente licet Universi creaturâ, pugnantibus tenebrarum potestatibus; per eas ipsas contrarietates justus vadit, secundum quod scriptum est de eo. Bæza l. 3. c. 6. §. 6. Ecce fugitivum Dei tempeitas invenit, fors ligat, mare suscipit, bellum includit. Et quia auctori suo obedire renitur, ad locum, quò missus fuerat, suo reus carcere portatur. S. Grég. l. 6. mor. c. 12.

Ex Novo.

Et mians occidit omnes pueros. Matth. 2. 16. Herodes fuit profelytus, & credidit scripturis de Christi adventu; quomodo ergo tentavit eum extinguere? quasi posset Dei consilium, & Prophetarum scripturas, mutare? & malitia & passionum vehementia, obtenebrarunt intellectum Herodis; quòd non attendit, neminem posse resistere Deo, vel ejus immobile consilium variare, vel divinas scripturas falsificare. Sed tentavit, suis passionibus satisfacere, malò superatus affectu, qui non advenit judicium. Et quid hoc mirum de Herode? cum & Salomon, qui tempore suæ Sapientie dixit Prov. 21. 30. *non est sapientia, non est consilium contra Dominum*, à mulieribus infatuus, tentavit, simile aliquid perpetrare: Nam 3. Reg. 11. cum audisset, à Deo regnum suum esse scindendum; percepissetque à propheta Achia, prænuntiatum esse Jeroboam Ephratæo, quòd super decem tribus regnaret, tentavit illum occidere; qui in Ægyptum aufugit. Dion. Carth. in Matth. 2.

Dispersit superbos mente cordis sui. Luc. 1. 51. q. d. dispersit mentes, id est, per mentem, vel cogitationem cordis ipsorum: quia scilicet superbia illorum consilia, & machinationes, in ipsorum exitum retorquet. Corn. hic.

Multa in hominum cordibus consilia; sed Domini consilium prævalet. S. Basl. in Pf. 32.

§ VII.

Consilia divina præpone humanis.

Abraham de nocte confurgens. Gen. 22. 3. Ad filii holocaustum vocatus, nihil cum familiaribus locutus. Orig. hom. 7. in Gen. non deliberat, non detrahet, non communicat cum ullo homine consilium, sed statim occupat. Bæza t. 2. l. 6. c. 1. §. 4. Totum se Deo

permittit; & id, quod jubebatur, exequi parat; ac nè cum uxore quidem de hac re communicavit. Rectè sanè, sibi;q; utiliter faciens; qui feminam non idoneam judicaret, quam in consilium adhiberet. S. Greg. Niss. orat. de obed. Abrah.

Cur, ignorans me, fugere voluisti; nec indicare mihi, ut prosequerer te cum gaudio? Gen. 31. 27. Cur Jacob non consulit forcerum de profectioe? S. Ambr. l. 1. ep. 4. quia vir exercitio intentus, & quærens veram vitam ad virtutem prosequi; non hominem deduclorem, sed oracula quasivit cœlestia. Bæza t. 2. l. 6. c. 1. §. 4.

Consilium meum justificationes tua. Pf. 118. 24. Bonum est, ut consilium Dei sequatur hominum consilia: quia DEI consilium certum semper; nostra autem plerumque incerta consilia, ex rerum probantur eventu. S. Ambr. hic.

Responsò acceptò in somnis, nè redirent ad Herodem per aliam viam reversi sunt in regniopem suam. Matth. 2. 12. Ubi stellæ duce natum Jesum viderunt, cum de reditu cogitarent in patriam, non jam stellas consulunt, nec Angeli querunt ducatum; verum responsò acceptò. S. Paschal. l. 2. in Matth. non per Angelum, ut ad Joseph, hæc responsio facta dicitur; sed SS. Patrum traditio est, ab ipso Domino divinitus imbutos fuisse. Bæza supra cit.

Et audiverunt eum duo discipuli loquentem, & secuti sunt Jesum. Jo. 1. 37. Vocat magni consilii Angelus; quid opus est, ut aliena consilia præstoleris. Quis enim fidelior, quisve sapiens illò? Seduc me, Domine, & seducar; fortior esto, & invalesce. S. Bern. lib. de cont. Sæculi.

§ VIII.

Consilia mala.

Qui non abicit in consilio impiorum. Pf. 1. 1. Trium inimicorum nostrorum. Consilium carnis est, quærere voluptates; consilium Mundi, multiplicare divitias, spoliare innoxios, vindicare injurias proprias; Consilium diaboli est, appetere dignitates. Hugo Card. hic.

Spiritus consilii. II. 1. 2. Sancto DEI Spiritui tribuit propheta consilium: quia apud impios reperiri non potest. Pinna in Ecol. Ethol. 106.

Collegerunt - Consilium. Jo. 11. 47. Unde consilia mala? malus metus, malaque spes, constitunt consilia mala. Metuit quis avarus perdere thesaurum; metuit direptionem eorum, quæ tenet; fecit consilium malum, ut daret sibi suspecto ante mortem, quàm patereat direptionem. Metuit ambitiosus gloriæ avidus, constitutus in autoritate, nè à potentiore superetur, nè redigatur ad ima; inivit consilium claudi mortem in eum, quem suspicatus est, posse fieri superiorem. Sim. de Cast. l. 11. c. 45.

Dicebant, quid facimus? Jo. 11. 47. Indixerunt cœlum, non ad majorem Dei gloriam; sed, obfirmatis animis, ad inferendam Christo necem. Non ad inquirendum, quid optimum esset; sed ad pessimum faciendum. Oliva t. 1. conc. 32. die Ven. heb. Pass.

Charif-